

РІШЕННЯ

Восьмої міжнародної конференції «Енергія з біомаси» 25–26 вересня 2012 р., Київ, Україна

Організатори:

Інститут технічної теплофізики НАН України
Науково-технічний центр «Біомаса»

Учасники:

У роботі конференції прийняли участь 180 фахівців з 14-и країн світу, з яких 39 — представники далекого зарубіжжя (Німеччина, Нідерланди, Румунія, США, Бельгія, Франція, Великобританія, Австрія, Данія та ін.), 136 — України, 5 — країн СНД.

Біоенергетика (отримання енергії з біомаси) є одним з пріоритетних напрямків виробництва енергії з відновлюваних джерел у світі. Наприклад, у Європейському Союзі енергія з біомаси становить 118 млн. т н.е./рік (майже 70 % від усієї енергії з відновлюваних джерел). З біомаси в ЄС уже сьогодні виробляється близько 15 % теплової енергії, майже 4 % електроенергії, і більше 4 % моторних палив. Офіційні плани ЄС — подвоїти ці показники до 2020 р.

В Україні є значні резерви біомас, придатних для виробництва енергії. В залежності від урожайності основних сільськогосподарських культур величина біомас коливається в межах 27–37 млн. т ул./рік, що становить 13–18 % споживання первинних видів палива в Україні. Відповідно до енергетичного балансу 2010 р., Україна вже споживає 1,3 млн. т ул. енергії з біомаси (0,7 % від загально споживаних первинних видів палива).

На жаль, у 2011–2012 рр. намітилося негативне ставлення до ідеї використання біоенергетики, що веде до уповільнення темпів її розвитку та впровадження у виробництво порівняно з іншими видами відновлюваних джерел

енергії (напр., сонячна та вітрова енергії). Серед таких негативів можна назвати:

- ✦ вето Президента України на закон, який поширював дію «зеленого» тарифу на електроенергію з біогазу;
- ✦ практично нульовий внесок сектора біоенергетики до енергетичного балансу країни у новій редакції Енергетичної стратегії України на період до 2030 р.;
- ✦ продовження практики субсидування внутрішніх цін на природний газ для населення і житлово-комунального господарства, що робить нерентабельним виробництво енергії з біомаси в цих секторах;
- ✦ штучне створення негативного іміджу біоенергетики в ряді публікацій та виступів держслужбовців профільних міністерств і відомств. З метою подолання цих негативних тенденцій і прискорення розвитку біоенергетики в Україні вважаємо за необхідне:

1. Істотно акцентувати пріоритети розвитку біоенергетики в новому варіанті Енергетичної стратегії України на період до 2030 р. Вважаємо реальними та економічно обґрунтованими такі заходи по внеску біомаси до загального споживання первинних енергоносіїв:

Рік	Частка біомаси в загальному споживанні первинних енергоносіїв в Україні, %
2011	0,7
2015	1,5
2020	4,0
2025	7,5
2030	10

2. Встановити відповідні цілі для розвитку біоенергетики в усіх профільних державних і галузевих програмах з розбивкою їх по галузях і регіонах.

3. Підготувати та затвердити на урядовому рівні план дій щодо розвитку біоенергетики за методологією Європейської Комісії (подібні плани розроблено і затверджено в більшості країн ЄС).

4. Рекомендувати впроваджувати послідовну політику поступової відмови від субсидіювання побутових та комунальних споживачів природного газу, в результаті чого тарифи на газ для населення та ЖКГ мають піднятися до рівня, що покриває економічно обґрунтовані витрати. Це сприятиме покращенню економічних передумов для реалізації проектів по заміщенню природного газу біомасою в даних секторах.

5. Рекомендувати в найближчому часі прийняття у другому читанні законопроекту № 10183 від 13.03.2012, який поширює дію «зеленого» тарифу на електроенергію, вироблену з біогазу та з побутових відходів.

6. Вимагати як необхідне:

- ✦ поширити дію «зеленого» тарифу на сумісне спалювання біомаси з традиційними видами палива без обмеження частки біомаси в суміші палив (коефіцієнт 2,0);
- ✦ відстрочити і послабити вимоги до частки місцевої складової обладнання, матеріалів і послуг у загальній вартості проектів, що претендують на отримання «зеленого» тарифу.

7. Рекомендувати прийняття у другому читанні законопроекту № 8455 від 28.04.2011, який вносить уточнення до визначення деяких термінів щодо відновлюваних джерел енергії.

8. Гармонізувати екологічні вимоги до котлів на біомасі, встановлені Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України № 309 від 27.06.2006 «Про затвердження Інструкції нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами», з відповідними нормативами країн ЄС.

9. Спростити процедуру підключення об'єктів біоенергетики до теплових і електричних мереж.

10. Сприяти створенню системи «Єдиного вікна» для отримання дозволів та ліцензій для біоенергетичних проектів.

11. Підвищити прозорість процедур та спростити процедуру отримання податкових пільг відповідно до Податкового кодексу України, включаючи процедуру ввезення енергоефективного обладнання без мита і ПДВ.

12. Спростити процедури відводу землі під біоенергетичні об'єкти.

13. Спростити процедури погодження та затвердження технічних проектів для біоенергетичних установок.

14. Розробити процедури стимулювання виробництва та споживання біометану, включаючи спрощення процедури його подачі в газопроводи.

15. Розробити механізми стимулювання виробництва теплової енергії з біомаси.

16. Розробити і ввести в дію спеціалізовані ДБН з проектування та будівництва біогазових установок, систем збору та утилізації біогазу на полігонах твердих побутових відходів.

17. Встановити покупцю біоенергетичного обладнання державну субсидію у розмірі до 20 % від вартості обладнання. Субсидія має надаватися після офіційного введення обладнання в експлуатацію.

18. Підтримати впровадження в Україні механізмів для забезпечення виробництва біомаси та біопалив на засадах сталого розвитку.

19. Підтримати створення Біоенергетичної Асоціації України. Місія Асоціації – створення спільної платформи для співпраці на ринку біоенергетики України з метою забезпечення найбільш сприятливих умов для ведення бізнесу та прискореного розвитку цього сектору.

20. Сприяти науково-дослідним та дослідно-конструкторським розробкам в галузі біоенергетики в наукових та навчальних закладах України.

21. Створити в Україні дієвий механізм лізингу біоенергетичного обладнання, в т. ч. через НАК «Укragenrolізинг».

Голова конференції,
Директор Інституту технічної
теплофізики НАН України,
академік НАН України

А.А. ДОЛІНСЬКИЙ